

dag
van de

ONDERZOEKER

donderdag 20 maart - 14u

Discussienamiddag over de **arbeidsvoorwaarden** van **bursalen** en andere onderzoekers
naar aanleiding van de **petitie** "gelijk loon voor gelijk werk!" (<http://www.cs.kuleuven.be/iwt/petitie>)

Dag van de Onderzoeker

- **Jon Sneyers**
 - initiatiefnemer petitie
 - militant LBC-KUL (ACV)
 - Dept. Computerwetenschappen, *K.U.Leuven*
- **Jo Coulier**
 - hoofdafgevaardigde ACOD-VUB
 - Onderwijsvernieuwing en didactische ondersteuning, *Vrije Universiteit Brussel*
- **Jord Hanus**
 - Dept. Geschiedenis, *Universiteit Antwerpen*
- **Jan Soons**
 - ACV-openbare diensten, *Universiteit Gent*
- ~~Luc Van den Bosch~~ **Dirk De Vos**
 - ~~algemeen~~ secretaris Hoger Onderwijs VSOA-Onderwijs

Problemen met de statuten van doctoraatsbursalen

Jon Sneyers

Dept. Computerwetenschappen
K.U.Leuven

20 maart 2008

Discussienamiddag over de arbeidsvoorwaarden van bursalen en andere onderzoekers naar aanleiding van de petitie "gelijk loon voor gelijk werk" (<http://www.cs.kuleuven.be/wro/petitie>)

dag van de ONDERZOEKER

donderdag 20 maart - 14u

K.U.Leuven - College De Valk
auditorium DV1 91.54
Tiensestraat 41, Leuven

Sprekers:

Jon Sneyers K.U.Leuven, faculteit Geneeskunde
Jo Coulier M.B. Arbeidsrechtelijke Afdeling
Jord Hanus Universiteit Antwerpen
Jan Soons USent, ACP/overname afzender
Luc Van den Bosch algemeen secretaris VSOA Onderwijs

- ▶ zijn bursalen voldoende personeel?
- ▶ waarom zoveel verschillende statuten?
- ▶ meer loon of meer jobs?
- ▶ betekent loonsverhoging altijd jobverlies?
- ▶ onafhankelijk onderzoek? of onderzoek op maat van de industrie?
- ▶ kunnen alle onderzoekers meedoen aan de sociale verkiezingen?
- ▶ waarom zijn niet alle vrouwelijke bursalen gelijk? mag iedereen zwanger worden?

Discussienamiddag "Dag van de Onderzoeker", K.U.Leuven

De “kenniseconomie”: veel blabla

- De “kenniseconomie”: al jaren een stokpaardje van alle beleidspartijen
- Het discours:
 - innovatie = belangrijkste troef van Vlaanderen / België
 - dus: onze onderzoekers koesteren, veel investeren in onderzoek
- Gevolg: aantal doctoraatsbursalen ↗

Over enige tijd moeten bovenstaande voorstellen studenten naar het hoger onderwijs brengen die klaar zijn voor de **kenniseconomie**. We hebben daarvoor een **krachtig en innovatief onderzoekspotentieel nodig**. Daarom worden binnen de beschikbare begrotingsmarges afspraken gemaakt om de **bijkomende middelen voor onderzoek en ontwikkeling** evenwichtig te verdelen tussen het grensverleggende (fundamentele) onderzoek, het strategische basisonderzoek en het toegepaste onderzoek en de technologische (en maatschappelijke) innovatie en wordt het **aantal doctoraatsbeurzen verhoogd**. De hogeschoolopleidingen van twee cycli hebben een belangrijke opdracht van academisering gekregen om volwaardig deel te kunnen uitmaken van het academisch opleidingsaanbod. Daarom moeten zij toegang krijgen tot wetenschappelijk onderzoek. De onderzoeksmissie van hogescholen concentreert zich op het projectmatige wetenschappelijke onderzoek, dat dus ook van meer toegepaste aard is. Via de associaties moeten onderzoekers van de hogescholen volwaardig kunnen participeren in het onderzoek aan universiteiten. Zo vermijden we versnippering van de onderzoeksmiddelen. Meer buitenlandse onderzoekers zullen worden aangetrokken en Vlaamse onderzoekers aangemoedigd om aan een andere Vlaamse of een buitenlandse universiteit of onderzoeksinstelling te gaan werken. **Universiteiten hebben nood aan middelen en mogelijkheden om toponderzoekers aan te trekken en te behouden** en om voor de postdocs een aantrekkelijke onderzoekscarrière uit te bouwen. Er gaat wervende kracht uit van een goede onderzoeksomgeving met een goede onderzoeksinfrastructuur, met **voldoende materiële, financiële en personele ondersteuning**, met stimulerende contacten en ruimte voor het ontwikkelen van nieuwe onderzoeklijnen. Samen met de universiteiten en onderzoeksinstellingen en in overleg met de minister bevoegd voor Wetenschapsbeleid zullen voorstellen worden uitgewerkt.

Frank Vandembroucke
20 oktober 2004

Innovatie moet het speerpunt van ons beleid worden. Onze “brains” moeten zuurstof krijgen. We trekken daar in de komende jaren veel geld

voor uit. We halen de beste wetenschappers naar Vlaanderen. In de Vlaamse regering zijn daar topprogramma's voor ontwikkeld. En ook in de federale regering zijn het de liberalen die maatregelen nemen waardoor men makkelijker buitenlandse onderzoekers kan aanwerven. Een illustratie hoe liberale ministers over de verschillende beleidsniveaus heen samenwerken in het belang van de economie. Kennis en innovatie zijn echter niet beperkt tot spits technologie en toponderzoekers. Het is een zaak van ons allemaal. Innovatie is de manier, de ENIGE manier om HEEL onze economie te doen draaien. Om ALLE mensen werk te geven, ook de minder geschoolden. Vandaar dat ik nu vrijdag een innovatiebeleidsplan op de regering breng, waar iedereen, alle sectoren en alle beleidsdomeinen bij betrokken zijn. Van biotechnologie tot bejaardenzorg. **Ons businessplan, beste vrienden, is klaar. Onze driehoek Moerman - Van Mechelen - Keulen is een sterkhouders in de Vlaamse regering.**

Fientje Moerman
4 december 2005

Guy Verhofstadt
21 december 2007

We zullen de industrie, ploegenarbeid in het bijzonder,
en **de kenniseconomie meer
zuurstof geven.**

Nieuwe statuten

- Begin jaren '90: verschillende nieuwe statuten worden ingevoerd:
 - Dehousse-mandaat
 - IWT-bursalen
 - FWO-aspiranten (bestond al maar werd gewijzigd)
 - ...
- Idee: meer onderzoekers, zonder dat het meer kost
- “bursalen” i.p.v. “werknemers”
- “doctoraats**student**”, student “3de cyclus”

Dehousse-mandaat

- ingevoerd onder Dehaene I (begin jaren '90)
- idee: fiscaal vrijgesteld van bedrijfsvoorheffing
- goedkoper voor werkgever: meer onderzoekers voor hetzelfde geld, nettoloon blijft gelijk
- juridische constructie: bursalen zijn officieel geen “werknemer” meer, en krijgen geen “loon” maar een “beurs”, die fiscaal vrijgesteld wordt

IWT-bursalen

- IWT: opgericht in 1991
- aantal IWT-bursalen steeg van 300 tot >700 vandaag
- Budget IWT gaat voor 8,5% naar beurzen (tegenover ongeveer 31,7% voor bedrijfsprojecten)
- IWT-beurzen zijn ook fiscaal vrijgesteld (zoals Dehousse-mandaten)

FWO-Aspiranten

- (N)FWO bestaat sinds 1928
- aantal FWO-bursalen steeg van <400 begin jaren '90 tot >600 vandaag
- FWO-Aspiranten begin jaren '90 fiscaal vrijgesteld; statuut veranderde van arbeidsovereenkomst naar beurs
- ook in jaren '90: gelijkschakeling FWO-beurs met assistentenwedge (gelijkschakeling naar beneden: FWO was vroeger 10% meer dan AAP)

Evolutie personeel (K.U.Leuven)

	1992	1995	2000	2003	2006	
ZAP	958	941	907	964	966	+8
AAP	793	790	639	609	560	-233
BAP (o.a. bursalen)	1198	1382	2415	2528	3354	+2156
ATP	2182	2227	2336	2446	2562	+380
studenten	25631	27014	26365	29164	32513	+6882
ZAP / Kstudenten	37.38	34.83	34.42	33.06	29.71	-8
$\frac{ZAP+0.5*AAP+0.1*BAP}{Kstudenten}$	57.52	54.57	55.69	52.17	48.64	-9
(AAP+BAP)/ZAP	2.08	2.31	3.37	3.25	4.05	
ratio tijdelijk/vast		1.87	3.15	3.28	4.17	

Loonverschillen

	netto maandloon	vak.geld & ejp
<i>gemiddelde met universitair diploma</i>	2235	<i>meestal wel</i>
<i>gem. intellectuele en wetensch. beroepen</i>	2086	<i>meestal wel</i>
<i>gem. ondergeschikt personeel int./wet. ber.</i>	1738	<i>meestal wel</i>
FWO-Aspirant	1713	ja
K.U.Leuven (100%)	1687	ja
IWT-specialisatiebursaal	1629	nee
<i>gemiddelde België</i>	1618	<i>meestal wel</i>
UA (100%)	1610	nee
<i>gemiddelde 2 tot 5 jaar anciënniteit</i>	1569	<i>meestal wel</i>
UGent	1520	ja
K.U.Leuven (90%)	1518	ja
buitenlander EER (SBA/OE/DB/...)	1511	ja
UA (90%)	1450	nee
<i>gemiddelde < 2 jaar anciënniteit</i>	1412	<i>meestal wel</i>
UA (80%)	1290	nee
niet-EER (SBA/OE/DB/IRO/...)	1225	nee
ontwikkelingslanden (VLIR-ICP/IUS)	1122	nee
<i>minimumloon</i>	1078	<i>meestal wel</i>
BTC / Vlaamse Gemeenschap	900	nee
CSC (China)	800	nee
externe beurzen niet-EER	vanaf 600	nee

Andere verschillen

- kinderen ten laste
- ouderschapsverlof
- werkloosheidsuitkering na einde beurs
- terugbetaling woon-werkverkeer
- anciënniteit
- aantal verlofdagen
- **recht op sociale vertegenwoordiging**
- ...

Sociale verkiezingen

- Ondernemingsraad
- Comitee Preventie en Bescherming op het werk
- Comitee Personeelszaken
- bursalen zijn niet vertegenwoordigd in deze overlegorganen want officieel “geen werknemer”

Geen sociale verkiezingen voor bursalen

K.U.Leuven kijkt kat uit de boom

Sinds Marc Vervenne in 2005 aantrad als rector van de K.U.Leuven gaat de universiteit prat op de participatie van personeel en studenten in diverse overleg- en besluitvormingsorganen. Toch mogen bursalen of doctoraatsstudenten die geen ‘loon’ maar een ‘beurs’ ontvangen, niet deelnemen aan de sociale verkiezingen van 6 mei. Dat is conform de wet, oordeelde de rechter vorige week. De K.U.Leuven wil nu mee onderzoeken of de bursalen tijdens de volgende verkiezingen geen afgevaardigde kunnen aanduiden.

Robin Broos

De kwakkelstatuten van de bursalen zijn al langer onderwerp van discussie. Deze statuten werden begin jaren '90 ingevoerd opdat er meer onderzoekers aangesteld konden worden zonder dat het meer zou kosten. In de praktijk werden doctoraatsstudenten niet louter aangeworven door universiteiten, maar kregen zij steeds vaker een beurs van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) en het Instituut voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) (zie *duiding pagina 3*). Alle beurzen zijn fiscaal vrijgesteld van bedrijfsvoorheffing, omdat het geen lonen zijn. De kost is beduidend lager en toch blijft het nettoloon voor de student gelijk. Juridisch zijn bursalen echter geen werknemer meer.

DUBBELZINNIG

“Voor de sociale verkiezingen zijn bursalen meer ‘studenten’, omdat de wet zegt dat enkel mensen met een arbeidsovereenkomst ‘personeel’ zijn,” zegt Jon Sneyers, doctoraatsstudent Computerwetenschappen die de bal aan het rollen bracht. Net omdat bursalen geen ‘werknemers’ zijn, besloot de K.U.Leuven bursalen uit te sluiten van de sociale verkiezingen van 6 mei. Bursalen zijn bijgevolg

nog steeds niet vertegenwoordigd in de ondernemingsraad. Nochtans worden onderzoekers aangeworven door het FWO gelijkgesteld aan werknemers bij de universiteit waar ze werken, maar dat is dubbelzinnig.

“Je kan dat interpreteren alsof iedereen die door het FWO betaald wordt, aan een werknemer gelijkgesteld wordt maar ook dat enkel FWO’ers met een arbeidsovereenkomst — en die bestaan nog — gelijkgesteld worden,” meent Sneyers. Die laatste, strikte interpretatie heeft de K.U.Leuven altijd gevolgd. De ruimere interpretatie waarbij alle FWO’ers gelijkgesteld worden, wordt aan de VUB gehanteerd. “Dat was één van de argumenten waarom bursalen moeten kunnen deelnemen aan de sociale verkiezingen. Waarom zouden we moeten discrimineren tussen FWO en andere bursalen,” vraagt Sneyers zich af.

VRIJGESTELD

Volgens het Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV) was deze beslissing in strijd met de Wet van 4 december 2007 betreffende de sociale verkiezingen. Bursalen mogen dan geen ‘loon’ ontvangen, toch meent het ACV dat zij als werknemer of gelijkgestelden moeten worden beschouwd. Tenslotte worden bursalen te pas en te onpas ingezet als plaatsvervangende lectoren tijdens seminars, practica en andere taken die worden verwacht van Zelfstandig Academisch Personeel.

In de praktijk is er dus geen onderscheid tussen personeel met een arbeidscontract met de K.U.Leuven en bursalen. Bovendien plaatst de Alma Mater op haar website bursalen onder de noemer ‘Bijzonder Academisch Personeel’ en geeft ze aan dat bursalen nu reeds vertegenwoordigd zijn in de interne beleidsorganen. De universiteit maakt geen onderscheid tussen haar eigen werknemers en de gelijkgeschakelden, dus is de deelname aan de sociale verkiezingen evident.

Het ACV spande in een gemeenschappelijk front met andere vakbonden een zaak in tegen de K.U.Leuven om de deelname van de

Fiscale vrijstelling

- Voordelen voor de werkgever:
 - lager brutoloon, dus veel goedkoper
 - werknemers worden “studenten” die “betaald worden om te studeren”, dus ze moeten niet komen klagen...
 - men kan op legale wijze mensen onder het minimumloon tewerkstellen, want het is geen “loon”
- Nadelen voor de werkgever:
 - (geen)

Fiscale vrijstelling

- Voordelen voor de bursaal:
 - lager brutoloon, dus gemakkelijker recht op premies / verlaagde tarieven
- Nadelen voor de bursaal:
 - pensioen: berekend a.h.v. brutoloon
 - lager vervangingsinkomen (vb. tijdens bevallingsverlof)
 - geen fiscale premies (zoals bij hypotheeklening)
 - beroepsonkosten, kinderopvang, pensioensparen, ... niet fiscaal aftrekbaar
 - geen automatische indexering (valt ook niet onder CAO's of IPA)
 - tendens tot dalend nettoloon

Conclusie

- Politieke keuze van beleidsmakers:
 - meer onderzoekers
 - aan slechtere voorwaarden
- De “kenniseconomie”: veel blabla, **weinig centen voor de kennis-producenten!**

↪ Hoe kunnen we daar iets aan doen?

Petitie op internet

http://www.cs.kuleuven.be/iwtpetitie

>1400
ondertekenaars

Petitie: Gelijk loon voor gelijk werk! - Mozilla Firefox
http://www.cs.kuleuven.be/iwtpetitie/

GELIJK LOON VOOR GELIJK WERK!

Nederlands | [English](#)

Petitie voor het harmoniseren (naar boven!) van de lonen van doctoraatsstudenten

Concreet geval: In juli 2006 studeren Melissa en Bart af als licentiaat informatica aan de KULeuven. Ze mogen allebei gaan doctoreren aan het departement computerwetenschappen, en ze dienen allebei in september 2006 een aanvraag in voor een IWT-specialisatiebeurs. De jury oordeelt dat Melissa een betere kandidaat is dan Bart, en Melissa krijgt vanaf 1 januari 2007 een IWT-beurs. Ook Bart kan aan de uitwerking van zijn doctoraat verderwerken dankzij een KULeuven-beurs. Het maandloon van Bart bedraagt 1668,57 euro, en hij heeft recht op vakantiegeld en eindejaarspremie. Het maandloon van Melissa, die volgens het IWT beter was, bedraagt slechts 1609,75 euro. Bovendien heeft zij geen recht meer op vakantiegeld of eindejaarspremie, en krijgt zij slechts 20 vakantiedagen ipv 25.

Doctoraatsstudenten doen allemaal hetzelfde soort werk: ze doen aan onderzoek in het kader van een doctoraat en ze nemen (een beperkte hoeveelheid) didactische taken op zich. Toch verdient niet elke doctoraatsstudent evenveel: elk statuut heeft andere loonvoorwaarden. Zo zijn er lonen waarop bedrijfsvoorheffing betaald wordt (o.a. AAP, wetenschappelijk medewerker) en beurzen die (behalve R.S.Z.) belastingvrij zijn (o.a. IWT, FWO), met alle fiscale gevolgen en gevolgen voor pensioenopbouw van dien. Ook in het netto bedrag en in de berekening van het vakantiegeld en eindejaarspremie zijn grote verschillen. **Op jaarbasis verdient een IWT specialisatiebursaal bijvoorbeeld netto ongeveer 3000 euro minder dan een FWO aspirant.** Dat betekent dat (t.o.v. FWO aspiranten) een IWT'er die op 4 jaar z'n doctoraat afwerft de eerste 7 maanden gratis werkt. Er bestaat noch in theorie, noch in praktijk een verschil in het soort en de hoeveelheid werk. Het is dus hoog tijd dat het verschil in loon wordt opgeheven.

Concreet eisen de ondertekenaars van deze petitie de **gelijkschikking van de loon- en arbeidsvoorwaarden (naar boven!) van alle statuten van doctoraatsstudenten, in alle Vlaamse universiteiten:**

- Verhoging van het beursbedrag voor IWT bursalen;
- Een eenheidsstatuut voor alle doctoraatsstudenten;
- Afschaffing van de 75%, 90%, 95% en andere <100% statuten voor voltijds werk.

In artikel 23.2 van de [Universele Verklaring van de Rechten van de Mens](#) kunnen we lezen:

"Een ieder, zonder enige achterstelling, heeft recht op gelijk loon voor gelijke arbeid."

TEKEN DE PETITIE

1346
signatures

of bekijk de [lijst van ondertekenaars](#)

> Vaak gestelde vragen / tegenvragen

Jaar	VG/3TC	niet-EER SBA/...	niet-EER VLIR	IWT-SB	KUL 90%	UGent	KUL 95%	KUL	FWO-Aspirant	minimumloon	gem. loon	gem. intellect.Aw.	gem. loon univ. dipl.
jaar 1	1500	1800	1700	2000	2200	2100	2300	2400	2500	1500	1800	1700	2000
jaar 2	1500	1800	1700	2000	2200	2100	2300	2400	2500	1500	1800	1700	2000
jaar 3	1500	1800	1700	2000	2200	2100	2300	2400	2500	1500	1800	1700	2000
jaar 4	1500	1800	1700	2000	2200	2100	2300	2400	2500	1500	1800	1700	2000
totaal tekort (t.o.v. FWO)	1500	1800	1700	2000	2200	2100	2300	2400	2500	1500	1800	1700	2000

Figuur: vergelijking netto jaaronen. (groter)
(cijfers zijn bij benadering de toestand begin 2008, voor ongetuwend zonder personen ten laste)

Wat kan je nog doen?

- teken de petitie
- overtuig anderen om de petitie te tekenen
- schrijf je in op de Google-group

The screenshot shows a Mozilla Firefox browser window displaying a Google Groups page. The browser's address bar shows the URL: <http://groups.google.com/group/v...>. The page title is "Werkgroep Verbetering Loon- en Arbeidsvoorwaarden Doctoraatstudenten". The user is logged in as "jon.sneyers@gmail.com". The page content includes a search bar, a "Home" section with a welcome message and a link to a petition, a "Discussions" section with 9 of 20 messages, and a "Group info" section with 32 members. The browser's taskbar shows several open tabs, including "Gelijk Loon voor Gelijk ..." and "Petitie: Gelijk loon voor...".

Werkgroep Verbetering Loon- en Arbeidsvoorwaarden Doctoraatstudenten

Home New since last time: 1 member

Welkom op de pagina van de inter-universitaire werkgroep "Verbetering Loon- en Arbeidsvoorwaarden Doctoraatstudenten" (VLADOC).

Petitie voor het harmoniseren, naar boven, van de lonen van doctoraatstudenten:
<http://www.cs.kuleuven.be/iwtpetitie/>

[\[edit welcome message\]](#)

Discussions 9 of 20 messages [view all »](#) [+ new post](#)

[artikel VETO](#)
By Jon Sneyers - Mar 10 - 1 author - 0 replies
[Parlementaire vraag / affiches klaar!](#)
By Jon Sneyers - Feb 28 - 1 author - 0 replies
[Dag van de onderzoeker: 20 maart](#)
By Jon Sneyers - Feb 10 - 1 author - 0 replies

Home

Discussions
Members
Pages
Files

About this group
[Edit my membership](#)
[Group settings](#)
[Management tasks](#)
[Invite members](#)

Group info
Members: 32

Wat kan je nog doen?

- sluit aan bij een vakbond (naar keuze)

